

Skogsstyrelsen
Skogsavdelningen

Yttrande
13 augusti 2007
Dnr 6-14-07

Remiss – Fördjupad utvärdering Levande skogar (373/06 4.49/HK)

Konjunkturinstitutet (KI) vill främst kommentera följande avsnitt i Skogsstyrelsens andra utvärdering av miljö kvalitetsmålet Levande skogar: de föreslagna delmålen uppföljningsbarhet i kapitel 6; vikten av kostnadseffektivitet i bevarandet av skyddsvärd skogsmark (delmål 1) i kapitel 7; och den bristande belysningen av åtgärdsförslagets intäktssida i kapitel 8.

Enligt direktiven för miljömålsarbetet ska delmålen vara realistiska att uppnå, ha en hög ambitionsnivå, vara lätta att kommunicera, vara tidsbestämda samt möjliga att följa upp. KI vill i detta sammanhang betona vikten av kvantifierbara delmål vilket är en förutsättning för analys av såväl måluppfyllelse som kostnadseffektivitet. Tre av de nya delmål som Skogsstyrelsen föreslår är inte kvantifierade på ett uppföljningsbart sätt: Under perioden 2011-2020 ska den skogsmark som behöver skötsel inom formellt skyddade områden och områden med eget bevarande ges erforderlig skötsel; Skogsmarken skall brukas så att spåren efter människans historiska nyttjande och vistelse bevaras genom att fornlämningar inte skadas; Senast 2015 skall kantzoner längs sjöar och vattendrag brukas så att negativ påverkan på biologiskt liv i vatten motverkas genom att vattendrag skall skyddas i samband med överfart.

Enligt Skogsstyrelsens uppföljning så kommer delmål 1: Långsiktigt skydd av skogsmark inte att kunna uppfyllas i tid. Skogsstyrelsen föreslår i rapporten att det nya delmålet för bevarande av skyddsvärd skogsmark skall ändras till: *Arealen skyddsvärd produktiv skogsmark undantagen från skogsbruk uppgår år 2020 till 1 600 000 ha formellt skydd och 1 000 000 ha eget bevarande.* Det nya målet innebär att ytterligare ca 350 000 ha skogsmark utöver arealen i nuvarande delmål ges ett formellt skydd samt att tidsgränsen flyttas från år 2010 till 2020, men även ett behov av ytterligare anslag för det formella skyddet motsvarande 17 miljarder kronor. Den totala arealen som ska undantas från skogsproduktion utgörs av naturreservat, biotopskyddsområden, naturvårdsavtal och frivilliga avsättningar. För både naturreservat och biotopskydd får markägaren en ersättning som motsvarar minskningen av fastighetens marknadsvärde. För naturvårdsavtal får markägaren ersättning för en del av den inskränkning i brukandet som avtalet medför. Med skyddsvärd skogsmark menas att området har sådant naturvårdsbiologisk innehåll eller sådana kulturmiljö-/sociala värden att det prioriterats.

Eftersom delmål 1 anses svårt att nå och omfattar ett så stort anslag vill KI särskilt betona vikten av kostnadseffektivitet. D v s för att öka förutsättningarna

för att delmålet ska nås inom utsatt tid och till så låg kostnad som möjligt för samhället bör man välja områden där man får så hög miljönytta som möjligt för pengarna. Markägarens ersättning (motsvarande minskningen i fastighetens marknadsvärde) utgör inget bra kriterium för val av område eftersom det inte speglar den miljönytta som ett skydd av skogsmarken innebär. Om det t ex är så att det är främst äldre skogar som avsätts så bör möjligheterna undersökas för om man genom att avsätta områden med yngre skogar skulle kunna bevara biologisk mångfald på ett mer kostnadseffektivt sätt. Vidare anser KI att delmålet bör omformuleras i termer av de effekter man vill uppnå. Detta för att man ska kunna analysera andra åtgärder än just avsättning av mark för att komma fram till den mest kostnadseffektiva åtgärden.

Skogsstyrelsen har gjort ekonomiska konsekvensanalyser på samtliga delmål och åtgärder som har föreslagits. Resultaten visar på stora samhällsekonomiska kostnader om förslaget till delmål 1 genomförs. KI anser att ett generellt problem med konsekvensanalyserna i rapporten är att inte intäktssidan belyses alls och att det inte framgår om Skogsstyrelsen har någon uppfattning om var intäkterna per kostnadsenhet är högst. KI är överens med Skogsstyrelsen om att det är mycket svårt att värdera intäkter i form av ökad biologisk mångfald i monetära termer. Men KI anser inte att svårigheter med att värdera biologisk mångfald utgör ett skäl till att helt lämna ut intäktssidan i konsekvensanalysen. För att kunna motivera förslagets stora samhällsekonomiska kostnader menar KI att även om man inte kan uppskatta intäkterna i monetära termer bör man i alla fall försöka uppskatta intäkterna i kvantitativa termer (d v s uppskatta vilka effekter förslaget ger upphov till).

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Eva Samakovlis.

Mats Dillén

Eva Samakovlis